

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 18 luty 2010 r.

Pan

Mirosław Reczko

Burmistrz Ciechanowca

KNO-410-05-02/2009
R/09/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował Urząd Miejski w Ciechanowcu w zakresie prowadzenia placówek wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2007/2008 – 2009/2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzenia nieprawidłowości.

Przyjmując ocenę pozytywną NIK w szczególności uwzględniła działania podejmowane na rzecz objęcia dzieci sześciolatnie obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz upowszechniania wychowania przedszkolnego m.in. poprzez tworzenie warunków do organizacji alternatywnych form wychowania przedszkolnego.

Pozytywna ocena dotyczy również współdziałania Gminy z Kuratorium Oświaty w Białymstoku Delegaturą w Łomży, w zakresie nadzoru pedagogicznego nad placówkami wychowania przedszkolnego. Na podkreślenie zasługuje ponadto realizacja projektu edukacyjnego pn. *Pomóżmy małym dzieciom w Gminie Ciechanowiec – ośrodki wychowania przedszkolnego*.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą w szczególności: nieustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, nieprawidłowego określenia wysokości opłat za przedszkole oraz niewywiązywania się Gminy z niektórych zobowiązań zawartych w umowie z Fundacją Wspomagania Wsi na prowadzenie projektu pn. *Klub Przedszkolaka na Wsi*.

1. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieustalenie sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych. Obowiązek w tym zakresie wynika z art. 14a ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

Spośród ogółem 711 dzieci w wieku 3-5 lat zameldowanych na terenie Gminy, 505 dzieci (71,2%) pozostawało poza zasięgiem wychowania przedszkolnego. Na niski zasięg wychowania przedszkolnego wpływa brak wystarczającej liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego.

2. W ocenie NIK, zajęcia rekreacyjne oraz zajęcia rozwijające aktywność indywidualną lub grupową dzieci (o charakterze stymulacyjno-kompensacyjnym), nie wykraczają poza zakres podstawy programowej określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.) oraz załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r., Nr 4, poz. 17).

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Miejska w Ciechanowcu uchwałą nr 60/XII/07 ustaliła miesięczną opłatę za świadczenia wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego za pracę ustalonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, ze zm.). Od 1 stycznia 2008 r. opłata powyższa wynosiła 90,09 zł, od 1 stycznia 2009 r. – 102,08 zł, a od 1 stycznia 2010 r. - 105,36 zł. Ponadto, w powyższej uchwale ustalono m.in., że świadczenia wykraczające poza podstawę programową obejmują organizację zajęć rekreacyjnych oraz rozwijanie aktywności indywidualnej i w grupach o charakterze stymulacyjno – kompensacyjnych.

Ustalenie opłat za zajęcia nie wykraczające poza podstawę programową stanowi naruszenie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, ponieważ rada gminy nie może ustalać opłat za pobyt dziecka w przedszkolu publicznym, jeżeli realizuje ono jedynie podstawy programowe określone w przywołanym wyżej rozporządzeniu.

Podkreślić należy, że w ww. uchwale Rady Miejskiej nie sprecyzowano, w jakiej wysokości, za określony rodzaj świadczeń opłata jest pobierana (tzw. kalkulacja ekonomiczna). Brak podania konkretnych wysokości opłat za poszczególne świadczenia, nie pozwalał rodzicom (opiekunom prawnym) dziecka, na dokonanie właściwego wyboru świadczenia dodatkowego (odpłatnego), odpowiadającego ich potrzebom oraz możliwościom zarobkowym.

W § 4 ww. uchwały podano m.in., że w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu dłużej niż jeden miesiąc, przysługuje zwrotu opłaty za świadczenia wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego. Z ustaleń kontroli wynika m.in., że w latach szkolnych 2007/2008-2009/2010 (do dnia zakończenia kontroli) nie zwracano rodzicom (opiekunom prawnym) opłat, w sytuacji nieobecności dziecka w przedszkolu krócej niż jeden miesiąc.

W ocenie NIK brak świadczenia ze strony Gminy i jednocześnie pobieranie opłaty od rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola, lecz nieobecnych w danym okresie, narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń. Zgodnie z tą zasadą opłatę wnosi się za konkretne świadczenia, przekraczające podstawę programową i w relacji do konkretnych kosztów świadczenia usług wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego.

3. Gmina nie wywiązała się z niektórych zobowiązań określonych umową z dnia 19 lutego 2007 r. z Fundacją Rozwoju Wsi z siedzibą w Warszawie na realizację projektu pn. *Kluby Przedszkolaka na Wsi*, w tym prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zgodnie z zasadą przejrzystości wynikającą z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, ze zm.), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych.

Na dowodach księgowych dotyczących zakupu środków trwałych i wyposażenia nie dokonano adnotacji o ich ujęciu w księgach inwentarzowych szkół, dla których je zakupiono oraz nie wpisano numeru lub nazwy pomieszczenia, w którym zakupione

środki trwałe lub wyposażenie się znajduje. Ponadto, zapisów operacji gospodarczych dotyczących realizacji ww. projektu dokonywano na kontach, których nie określono w zakładowym planie kont Szkoły Podstawowej w Ciechanowcu (Szkoła prowadzi obsługę finansowo – księgową projektu). Tak prowadzona ewidencja nie zapewniała przejrzystości w zakresie identyfikacji poszczególnych operacji księgowych.

Na dwa dni przed terminem zakończenia finansowania ww. projektu wydatkowano środki w kwocie 13,6 tys. zł, tj. 13,5% wydatków ogółem poniesionych na ten projekt. Zdaniem NIK, brak należytego wykonania wydatków od początku realizacji projektu nie dawał gwarancji prawidłowej realizacji celów określonych w programie projektu.

Ponadto NIK zwraca uwagę, że sposób informowania Gminy przez Społeczno-Oświatowego Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduikator” z siedzibą w Łomży o liczbie uczniów uczęszczających do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Kocach Schabach jest nieprawidłowy. Z ustaleń kontroli wynika, że ww. Stowarzyszenie na początku września roku szkolnego 2007/2008, 2008/2009 i 2009/2010 informowało Gminę o liczbie uczniów uczęszczających m.in. do tzw. „0” w ww. szkole. W ocenie NIK, w sytuacji przekazywania przez Gminę dotacji na każdego ucznia w cyklach miesięcznych, ww. Stowarzyszenie powinno przekazywać Gminie dane o liczbie uczniów co miesiąc.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Spowodowanie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz podejmowanie dalszych działań na rzecz zwiększenia zasięgu wychowania przedszkolnego.
2. Zaniechanie ustalania i pobierania opłat za uczęszczanie do publicznego przedszkola w sytuacji, kiedy placówka ta realizuje jedynie podstawy programowe wychowania przedszkolnego oraz przestrzeganie zasady ekwiwalentności świadczeń.
3. Przestrzeganie zobowiązań wynikających z podpisanych przez Gminę umów z organizacjami pozarządowymi.

4. Zobowiązanie Społeczno-Oświatowego Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduikator” z siedzibą w Łomży do przekazywania danych o liczbie uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Kocach Schabach - co miesiąc.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Burmistrza z prośbą o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.